

Vida sözü

Azərbaycan ədəbiyyatına və jurnalistikasına ağır itki üz vermişdir. Görkəmli yazıçı-publisist, “Şöhrət” ordenli ustad qələm sahibi, Əməkdar jurnalist, “Xalq qəzeti”nin keçmiş əməkdaşı Əli İldırımoglu 93 yaşında əbədiyyətə qovuşmuşdur.

Mənalı və zəngin ömür yolunda həyatın çətin sınaqlarından keçərək formalaşmış Əli İldırımoglu dərin zəkasi, parlaq istedadı, hədsiz çalışqanlığı ilə həyatda əksər arzularına çatmış xoşbəxt soydaşlarımızdan idi. Qocaman yazar 3 il əvvəl ümumxalq qədirbilənliyi ilə qeyd olunan 90 illik yubileyində xoşbəxt taleli insan olduğunu özü də vurğulamış, buna görə ulu Tanrıya duaçı olduğunu söyləmişdi. Ardınca bir arzusunun da yerinə yetirilməsini – doğma Qarabağın, dünyaya göz açıb-böyüdüyü Qubadlı torpağının da işğaldan azad edildiyi günü görməyi uca Yaradandan sidq-ürəklə diləmişdi.

Qadir Allah saf niyyətli ağsaqal yazarımızın bu istəyinin də çin olmasını görməyi ona nəsib elədi. Qarabağın şöhrətli ziyalı, professional jurnalistikamızın say-seçmə nümayəndəsi, ədəbiyyat və publisistikamızın yetkin qələm sahibi Əli İldırımoglunun ömrünün son akkordları Qarabağ savaşında xalqımızın tarixi Qələbəsinə şahidlik etməklə çalındı.

Milli jurnalistikamızın öyünc ünvanlarından olan yazar, mərkəzi mətbuatda fəaliyyətinə “Kommunist” qəzetində (1991-ci ildən “Xalq qəzeti”) başlamış, uzun illər bu redaksiyada çalışmış həmkarımız və ustadımız Qarabağın işğalına son qoymuş Qələbəmizdən düz bir həftə sonra dünyadan xoşbəxt taleli insan kimi köçdü. Əli müəllim həm də milyonda bir insanın bioqrafiyasında diqqət çəkən nadir təsadüflə dünyaya gözünü yumdu: doğulduğu 17 noyabr günündə əbədiyyətə qovuşdu.

Jurnalistlərin bir neçə nəslinin müəllimi, yolgöstərən olmuş Əli

İldırımoglunun həyat və fəaliyyəti çağdaş və gələcək qələm sahibləri üçün özəl bir nümunədir. Taleyini ömürlük öyrəniş-öyrətməyə, müqəddəs söz ilə xalqına xidmət işinə həsr etmiş Əli müəllimin bioqrafiyası zəngin, çəkili və ibrətlidir.

Əli İldırım oğlu Məmişov 1927-ci ildə qədim Zəngəzurun mərkəzində yerləşən Əliquluşağı kəndində sadə və zəhmətkeş bir ailədə dünyaya göz açmışdı. Bu mühit onun 70 ildən artıq davam edən yaradıcılıq yolunun saf və tükənməz qaynağı olmuşdu. Doğma kəndində orta məktəbin səkkizinci sinfində oxuyarkən, özünün dediyi kimi, 1941-1945-ci illəri əhatə edən Böyük Vətən müharibəsi başlamışdı. Məktəb direktorluğu fəal və zəkali şagird olduğunu nəzərə alıb, onu birbaşa onuncu sinifə keçirmişdi. Müharibənin gedişi ilə əlaqədar olaraq, kəndlərdə müəllim qıtlığı yarandığından yeniyetmə Əli İldırımoglu Şuşa şəhərində açılmış müəllim kadrları hazırlayan kursu bitirdikdən sonra 1941-1942-ci dərs ilində isə Məlikəhmədli kənd ibtidai məktəbində sinif müəllimi kimi

əmək fəaliyyətinə başlamışdı.

1946-cı ilə qədər rayonun Xıdırli, Novlu, Xəndək ibtidai, Teymur Musganlı yeddiillik məktəblərində müəllim işləyən gənc pedaqoq qiyabi yolla Laçın Pedaqoji Texnikumunu, 1946-1948-ci illərdə isə Ağdam İkiillik Müəllimlər İnstitutunun tarix fakültəsini bitirmişdi. Pedaqoji fəaliyyətini Əliquluşağı, Dondarlı,

müstəsna sayğı ilə yanaşan, quruculuq və yüksəlişə qələmi ilə dəstək verən yazıçı-jurnalist və daha xoş günlərimizə inanan sabitqədəm ziyalı imici qazandırmışdı.

Yaradıcılığında həyat gerçəkliklərini bədii həqiqətə məharətlə çevirməyi bacaran Əli İldırımoglu bu üslub və mövzuları ilə xaricdə də özünə oxucular

əməyə, gərəkli yaradıcılığa həsr etmiş Əli İldırımoglu 1941-1945-ci illərdə arxa cəbhədə göstərdiyi “Rəşadətli əməyə görə” medallı ilə, müstəqil Azərbaycanın “Şöhrət” ordeni ilə təltif olunmuş, “Əməkdar jurnalist” adına, “Qızıl qələm”, “Araz”, “Ustad jurnalist”, “Əbdürrəhim bəy Haqverdiyev” yaradıcılıq və “Türk ədəbiyyatına

da onun yeni nəsillərə örnək olan ömür yolundan və yaradıcılığın tez-tez və geniş bəhs edilirdi. Yazılarda və çıxışlarda bildirilirdi ki, jurnalist, publisist və yazıçı Əli İldırımoglu bütün mənalı həyatında öz qələmi ilə ümumi dirçəlişə, milli şüurun oyanışına ləyaqətlə xidmət edib. Onun romanlarının hər biri böyük təcrübənin bəhrəsidir. 40

şam. Çox çətin mübarizələrdən keçmişəm. Həm həyat salıb məni bu mübarizələrə, həm də mən özüm özümü. Bəlkə də bu, mənim xarakterimdəki mübarizlikdən irəli gəlir. Hər halda həmişə özümə qarşı tələbkər olmuşam. Heç zaman yazmaq, tanınmaq, kitab çap etdirmək xatirinə əlimə qələm götürməmişəm. Mənim kitablarım kitablardan gəlməyib, həyatdan, eldən, obadan, insanların və özümün ömür yolundan gəlir. Bu gün mənə göstərilən bu böyük diqqət və qayğıya görə, əməyi olan hər kəsə sonsuz təşəkkürümü bildirirəm. Bundan sonra qalan ömrümdə Azərbaycan xalqına, Azərbaycan ədəbiyyatına həsr edəcəyəm”.

Doğrudan da, müqtədir və yorulmaz qələm sahibi Əli İldırımoglu ömrünün sonunadək dünyaya göz açandan özəlliyini və gözəlliyini öyrəndiyi yerin-yurdun, dünyadan köçərək həmin yer-yurda qovuşmuş əziz, munis insanların taleyindən yazıb. Akademik Rəfael Hüseynovun qeyd etdiyi kimi, Əli İldırımoglu ona görə yazırdı ki, onun yazdığı dili gələcək nəsillər unutmasın, yazdıqları keçmişlə gələcək arasında körpü olsun. Əli İldırımoglunun haqqında yazdığı o yerlər, o ata yurdu çoxdandır ki, düşmənlə tapdağı altında idi. Əli İldırımoglu həmin qəlbisinq yerlərin, o yerlərdəki gülün, bulağın, qayanın, mamırın dilindən yazmaqla, o ruhun unudulmasına çağırırdı.

Yurdsever ədibin bu çağırışlarından dərs almış çox sayda oxucuları Qarabağ savaşında igidliklə döyüşdü, şəhid oldu. Döyüşlərdən qalib çıxanlar dövlət bayrağımızı azad edilmiş məntəqələdə dalğalandırdılar. O yerlərin arasında Əli İldırımoglu kimi nüfuzlu, müdrik insanı xalqımıza bəxş edən Qubadlı rayonu və onun Əliquluşağı kəndi də var. Əli İldırımogluya o yerlərə getmək qismət olmasa da, bu zəfərə ürəkdolu sevinirdi. Artıq qocaman ustadımızın ruhu məmnunluqla Qarabağ səmasında dolayı.

Allah rəhmət eləsin!

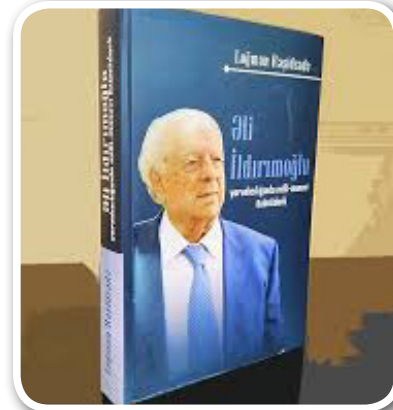
“Xalq qəzeti”nin kollektivi

Qocaman yazıçı-publisist Əli İldırımoglu əbədiyyətə qovuşdu

Muradxanlı orta məktəblərində direktor müavini kimi davam etdirən Əli müəllim 1951-ci ildən Qubadlı Rayon Maarif Şöbəsinin inspektoru, “Avanqard” rayon qəzetinin məsul katibi, sonra isə redaktoru vəzifələrində çalışmışdı.

Jurnalist fəaliyyətini 1955-ci ildən mərkəzi mətbuatda davam etdirən Əli İldırımoglu 25 il müddətində “Kommunist” qəzetinin bölgə müxbiri kimi Naxçıvan, Qarabağ, Dağlıq Qarabağ, Mil-Muğan və Sumqayıt-Quba zonalarında peşəkarlıqla təmsil etmişdi. Çoxillik bölgə müxbirliyi fəaliyyətini 1990-1992-ci illərdə “Həyat” qəzetində başa vuraraq təqaüdə çıxmışdı. İllər uzunluğunda bölgələrdə zəngin həyat materialı toplamış Əli müəllim ömrünün sonunadək, yorulmaq bilmədən sərbəst yaradıcılıqla məşğul olmuş, görüb-götürdüklerinin bədii-sənədli təəssüratını silsilə kitablarında yaradıcılığını daim diqqətlə izləyən oxucularına çatdırmışdı.

Yüzlərlə öçerk, felyeton, hekayə və povestlərdən ibarət olan “Yazım-yazmayım”, “Mayaklar”, “Telepat”, “Çinarlı”, “Dərd”, “Silinməz izlər” topluları, “Həmin adam”, “Közərən sətirler”, “Mənim rəncbər atam”, ikihissəlik “Zorən jurnalist”, “Aqibət”, “Qarlı gecələr”, “Daş yağın gün” romanları Əli İldırımogluya xalq həyatını dərinlən bilən, keçmiş

qazanmışdır. Onun “Zorən jurnalist” romanının birinci hissəsi “Eşq, qələm və qovğa” adı ilə, “Mənim rəncbər atam” və “Aqibət” romanları türk dilinə, “Aqibət” romanı rumın dilinə tərcümə edilmiş, böyük tirajla nəşr olunmuşdur. “Mənim rəncbər atam” romanı İranda ərəb əlifbası ilə nəşr olunmuşdur. Nüfuzlu qələm sahibinin ölkəmizdə seçilmiş əsərləri çapdan çıxmış, həyat və yaradıcılığı barədə çoxsaylı yazılar çap olunmuş, bir neçə tədqiqat əsəri yazılmış, teleradio verilişləri və filmlər hazırlanmışdır.

Cəmiyyətdə yüksək amalı, bütöv şəxsiyyəti, orijinal istedadı, çəkili yaradıcılığı, özünə və başqalarına qarşı tələbkarlığı ilə seçilən Əli İldırımoglunun xidmətləri ölkəmizdə həmişə rəğbətlə qarşılanmış, layiqincə dəyərləndirilmişdir. Ömrünü faydalı

xidmət” beynəlxalq mükafatlarına layiq görülmüşdür.

Onun son 30 ildəki yubileylərini qələm əhlinin yeni nəsilləri ədəbiyyat və jurnalistikamızın əlamətdar hadisələri kimi qeyd etmişdir. 3 il əvvəl anadan olmasının 90 illiyi qocaman yazara dərin ehtiram və ümumölke təntənəsi ilə keçmişdi. Yubiley tədbirlərində Əli İldırımoglunun bədii əsərlərində Qarabağ mövzusunun daha geniş yer tutduğu, yaradıcılığının qayəsində Vətənə sonsuz sevgi dayandığı, ana dilimizin saflığının qorunduğu vurğulanmışdı.

Son illərdə qocaman ədibə həsr edilən yazılarda və çıxışlar-

il mətbuatda çalışdıqdan sonra 80-ci illərdən etibarən mütəmadi olaraq bədii əsərlər yazmağa başlayan Əli İldırımoglu Azərbaycan ədəbiyyatında öz dəst-xətti olan yazıçıdır. Əksəriyyəti bioqrafik xarakter daşıyan romanlarında Azərbaycan həyatının elə detalları, mənəviyyatın elə məqamları əksini tapır ki, onu hər kəs müşahidə edib ədəbiyyata gətirə bilməz.

Əli İldırımoglu özü isə ömrünün son illərində oxucularına belə bir açıqlama vermişdi: “Həyat heç zaman asan olmur. Daşlı-kəsəkli, sıldırımlı yollar da var, hamar yollar da. Mən də bu günə asan gəlib çıxmamı-